

Klasická čínština III – 1.

Zájmena 者 (zhe3) a 所 (suo3). Zdůrazňovací konstrukce. (učebnice str. 40-44)

臣為削。 = Já vyrábím rydla.
chen2 wei2 xue1

為削者 = Ten, kdo vyrábí rydla => nahrazení subjektu zájmenem 者

臣 (之) 所為 = To, co vyrábím => nahrazení objektu zájmenem 所

---> čtyři možné transformace věty 臣為削:

1) 臣為削者也。 = Já jsem tím, kdo vyrábí rydla. (Jsem výrobcem rydel.)

2) 削臣 (之) 所為也。 = Rydla jsou tím, co vyrábím. (Rydla, ta vyrábím.)

3) 為削者臣也。 = Ten, kdo vyrábí rydla, jsem já. (Rydla vyrábím právě já.)

4) 臣 (之) 所為 (者) 削也。 = To, co já vyrábím, jsou rydla. (Já vyrábím právě rydla.)

Další příklady:

臣殺人。 ---> 臣殺人者也。
chen2 sha1 ren2 Já jsem ten, kdo zabil člověka.

---> 殺人者臣也。
Ten, kdo zabil člověka, jsem já.

吾欲土地。 = Chci půdu.
wu2 yu4 tu3 di4

---> 土地吾 (之) 所欲也。
Půda je to/něco, co chci.

---> 吾 (之) 所欲 (者) 土地也。
To, co chci, je půda.

婦人以色事夫。 = Žena [svým] půvabem slouží muži.
fu4 ren2 yi3 se4 shi4 fu1

---> 色 (者) 婦人 (之) 所以事夫也。
Půvab je to/něco, čím žena slouží muži.

---> 婦人 (之) 所以事夫 (者) 色也。
To, čím žena slouží muži, je [její] půvab.

Text: (Válečné umění mistra Suna, začátek 6. kapitoly)

孫子曰：凡先處戰地而待敵者佚，後處戰地而趨戰者勞。故善戰者，致人而不致於人。能使敵人自至者，利之也；能使敵不得至者，害之也。故敵佚能勞之，飽能飢之，安能動之。出其所不趨，趨其所不意；行千里而不勞者，行於無人之地也；攻而必取者，攻其所不守也；守而必固者，守其所不攻也。故善攻者，敵不知其所守；善守者，敵不知其所攻。

孫子 sun1zi3   Sunzi, mistr Sun (544-496 př. n. l., vl. jménem Sun Wu)

先 xian1   nejprve (antonymum 後)

處 chu3   zastavit se, spočinout; bydlet

待 dai4   čekat

敵 di2	nepřítel
佚 yi4	snadný, pohodlný (antonymum 勞)
後 hou4	poté
趨 qu1	spěchat, hnát se
勞 lao2	namáhavý, namáhat se, námaha
善 shan4	dobrý, být dobrý v čem
致 zhi4	způsobit, že přijde, přilákat
利 li4	výhoda, prospěch, užitek; způsobit výhodu, prospěch (antonymum 害)
害 hai4	újma; způsobit újmu, zranit
飽 bao3	být sytý, mít dostatek
飢 ji1	být hladový
安 an1	klid, být v klidu
動 dong4	pohyb, pohybovat se
出 chu1	vyjít, objevit se
意 yi4	změřit, odhadnout; zamýšlet; záměr
行 xing2	pohybovat se
千 qian1	tisíc
里 li3	li, čínská míle (asi 0.5 km)
取 qu3	vzít, sebrat, zmocnit se, dobýt

守 shou3

bránit